

ดุष्ฎินิพนธ์การประพันธ์เพลง: มงคลจักรวาล แห่งไตรภูมิภค สำหรับอิเล็กโทน และวงวินด์ซิมโฟนี

Doctoral Music Composition: The Blessed Universe of Traibhumikatha for Electone and Wind Symphony

ศักดิ์ทวิ จิตไพศาลวัฒนา^{*1} วีรชาติ เปรมานนท์²

Sukthawee Jitpaisanwattana^{*1} Weerachat Premananda²

บทคัดย่อ

การสร้างสรรคผลงานที่ผสมผสานการใช้เสียงสังเคราะห์ร่วมกับเครื่องอะคูสติคนั้นมีมากมาย หากแต่การใช้เสียงสังเคราะห์จากเครื่องดนตรียามาฮา อิเลคโทน รุ่นสเตเจีย มีเพียงไม่กี่เพลงในโลก เท่านั้น จึงถือได้ว่าเป็นการสร้างสรรคนวัตกรรมใหม่ให้กับวงการวิชาการ และนับได้ว่าเป็นต้นแบบ ทางดนตรีที่ผสมผสานกันได้อย่างลงตัว ดุष्ฎินิพนธ์การประพันธ์เพลง “มงคลจักรวาลแห่งไตรภูมิ ภค สำหรับอิเล็กโทน และวงวินด์ซิมโฟนี” ได้เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับภพภูมิ ถิ่นที่อยู่ที่เกิดขึ้นและดับ ไปในสามโลกได้แก่ (1) กามภูมิ (2) รูปภูมิ และ (3) อรูปภูมิ ซึ่งจะถ่ายทอดเรื่องราวตามจินตนาการ ของผู้ประพันธ์ อีกทั้งยังมีการใช้แนวทำนองพื้นบ้านมาใช้เป็นวัตถุดิบหลักในการประพันธ์เพลงใน กระบวนการที่ 3 ตลอดความยาว 34 นาทีของบทประพันธ์นี้ประกอบด้วย 4 กระบวน ได้แก่ (1) อบายภูมิ 4 (2) อรูปภูมิ 4 (3) ฦกามาพจร 6 และ (4) มนุษย์ภูมิ 4

คำสำคัญ: ไตรภูมิภค / อิเลคโทน / วินด์ซิมโฟนี

* Corresponding author, email: note421@hotmail.com

¹ นิสิตปริญญาเอก หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

² Doctor of Fine and Applied Arts, Faculty of Fine and Applied Arts, Chulalongkorn University

³ อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

⁴ Advisor, Prof., Faculty of Fine and Applied Arts, Chulalongkorn University

Abstract

There are a lot of electro acoustic music. However, music that is synthesized from Yamaha Electone Stagea playing with acoustic instruments is very rare in this world. Therefore, it can be considered as a new innovation for academic and could be stated that this is a flawless combination between Yamaha Electone Stagea and wind symphony. The Doctoral Music Composition *"THE BLESSED UNIVERSE OF TRAIBHUMIKATHA FOR ELECTONE AND WIND SYMPHONY"* which tells a story about 3 worlds of the universe that in faith according to Buddhism namely (1) Lustfulness world (2) Appearance world (3) Ethereal world to convey the story according to the composer's imagination. Moreover, there are also two folk songs which used as the main theme in 3rd movement. This piece with the duration of 34 minutes is consisted of 4 unique movements which are (1) 4 Inferno World (2) 4 Ethereal World (3) 6 Elysium's World (4) 4 Mankind's World.

Keywords: Traibhumikatha / Electone / Wind Symphony

บทนำ

ผลงานวรรณกรรมทางพุทธศาสนาที่สำคัญ ที่มีชื่อว่า ไตรภูมิภิกขา เป็นพระราชนิพนธ์ของ พระยาภิไธย ที่ประพันธ์ขึ้นเมื่อ วันพฤหัสบดี ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 4 ปีระกา ตรงกับวันพฤหัสบดีที่ 4 มีนาคม พ.ศ.1846 ซึ่งเป็นปีครองราชย์ที่ 6 โดยมีพระประสงค์ที่จะนำวรรณกรรมทางศาสนาเรื่องนี้ เป็นแนวทางในการสอนให้ประชาชนของพระองค์ทำความดี โดยใช้หลักความเชื่อของ พระพุทธศาสนา ที่ทำความดีเพื่อจะได้ขึ้นสวรรค์ หากแต่ใครทำชั่วประพาศิตนผิดศีลก็ต้องตกนรก อาจกล่าวได้ว่า สังคมสุขุขทัยพระพุทธศาสนามีความสำคัญในการสร้างความสงบสุขและมั่นคง โดยยึดหลักธรรมคำสั่งสอนทางพระพุทธศาสนาที่เขียนขึ้นอย่างมีระบบ³ ดังนั้นไตรภูมิภิกขาจึงเป็นผลงาน

³ พระครูปริยัติธรรมวงศ์, "นครและสวรรค์กับความเชื่อของเขาวงกตในปัจจุบัน," *ธรรมทรรค* 13, 3 (2556): 31.

ที่พระยาสิทธิไธได้รวบรวมข้อมูลจากพุทธคัมภีร์ต่างๆ เช่นพระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา และปกรณ์พิเศษ มาเรียบเรียงเป็นวรรณกรรมไทยเล่มแรก ของโลก⁴

ในแง่ทางด้านดนตรีมีบทประพันธ์ดนตรีในช่วงศตวรรษที่ 20-21 ที่ได้นำปรัชญาทางด้านศาสนามาเป็นแรงบันดาลใจในการประพันธ์เพลงอีกมากมายตัวอย่างเช่นผลงานที่มีชื่อว่า *On Taoism* ประพันธ์ขึ้นโดย ทัน ดุน⁵ (Tan Dun, 1957) ได้รับอิทธิพลมาจากลัทธิเต๋า มีความเชื่อที่เป็นแก่นของลัทธิที่เรียกว่า เทียนเหรินเหออี (天人合一) ที่มีความหมายว่า คนกับฟ้ารวมกันเป็นหนึ่ง สืบเนื่องจากลัทธิเต๋ามีความเชื่อว่าทุกอย่างคือส่วนหนึ่งของธรรมชาติ ซึ่งมนุษย์และธรรมชาติมีความสัมพันธ์กันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้⁶ อีกตัวอย่างคือเพลง *Heaven Earth Mankind (Symphony 1997)* ที่ “ประพันธ์ขึ้นเพื่อเฉลิมฉลองการคืนเกาะฮ่องกงให้กับประเทศจีน บทเพลงนี้เขาได้ประพันธ์ขึ้น 3 ท่อน โดยเขาได้อธิบายไว้ว่า Heaven เปรียบได้กับคนพื้นเพดั้งเดิมของประเทศจีน Earth เปรียบได้กับความเท่าเทียมกันระหว่างธรรมชาติและธาตุต่างๆ และ Mankind เปรียบได้กับผู้ที่ต้องต่อสู้และได้รับความเดือดร้อนจากการทำสงคราม” ผ่านการเดี่ยวเชลโล่ ที่ทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมแต่ละท่อน และ ทัน ดุน ก็มีความเชื่อตามลัทธิเต๋าว่า “ทุกสิ่งอย่างล้วนแล้วแต่เป็นวงกลม”⁷

วัตถุประสงค์ในการประพันธ์เพลง

1. เพื่อสร้างสรรค์เพลงที่ถ่ายทอดเรื่องราวของวรรณกรรมทางพุทธศาสนา ผ่านวิธีการประพันธ์ที่ผสมผสานสีน้ระหว่างดนตรีตะวันตกและดนตรีพื้นบ้านของไทย
2. เพื่อนำเสนอรูปแบบของการประพันธ์เพลงที่มีนวัตกรรม พัฒนาต่อยอดการประพันธ์เพลงไปสู่อนาคต สะท้อนมรดกทางวัฒนธรรม
3. เพื่อสร้างดนตรีโดยใช้นวัตกรรม การประพันธ์เพลงของชาติให้เข้าสู่การวิชาการระดับชาติและนานาชาติ

⁴ นิยะดา เหล่าสุนทร, *ไตรภูมิพระร่วง การศึกษาที่มา* (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แม่คำผาง, 2543), 11.

⁵ Tan Dun, "Heaven Earth Mankind (Symphony 1997)," accessed June 12, 2014, <http://www.tandunonline.com/compositions/Heaven-Earth-Mankind.htm>.

⁶ Lin Tian, "The World of Tan Dun: The Central Importance of Eight Memories in Watercolor, Op.1" (D.M.A. diss., the Louisiana State University, 2014), 6.

⁷ Tan Dun, "Heaven Earth Mankind (Symphony 1997)," accessed June 12, 2014, <http://www.tandunonline.com/compositions/Heaven-Earth-Mankind.htm>.

4. เพื่อเป็นผลงานสร้างสรรค์ที่ผสมสีส่นของเสียงดนตรีระหว่างเครื่องดนตรียามาฮา อิเลคโทน รุ่นสเตเจีย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้สร้างสรรค์ผลงานเพลงที่ถ่ายทอดเรื่องราวของ มงคลจักรวาล ไตรภูมิภิกษา ออกมาในรูปแบบงานสร้างสรรค์ ผ่านการผสมผสานสำเนียงพื้นบ้านในแบบประยุกต์กับดนตรีตะวันตก ทำให้เกิดงานวิจัยที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการทางด้าน ศิลปวัฒนธรรม ที่เหมาะสมกับการสร้างภูมิคุ้มกันทางมรดกทางวัฒนธรรม

2. ได้รูปแบบบทเพลงที่มีรูปแบบของการประพันธ์เพลงที่มีนวัตกรรมนำไปสู่การพัฒนาต่อยอดการประพันธ์เพลงในอนาคต ผ่านการสร้างภูมิคุ้มกันทางมรดกทางวัฒนธรรม

3. ได้สร้างสรรค์ผลงานที่มีลักษณะพิเศษทางดนตรีโดยใช้นวัตกรรม ไทยแลนด์ 4.0 ส่งเสริมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ

4. เพื่อสร้างต้นแบบทางดนตรีผ่านการผสมผสานเสียงของเครื่องดนตรียามาฮา อิเลคโทน รุ่น สเตเจีย

ประวัติการเกิดวงดนตรีวินด์ซิมโฟนี

การเริ่มต้นวงวินด์ซิมโฟนียุคใหม่ โดยริชาร์ด ฟรังก์ โกลด์แมน (Richard Franko Goldman, 1910-1980) ได้อธิบายไว้ว่ามันเริ่มต้นตั้งแต่สมัยยุคปฏิวัติฝรั่งเศส และการจัดการวงดนตรีราชวงศ์ โดย เบร์นาร์ด แซเรต (Bernard Serrette, 1765-1858) ซึ่งถือได้ว่าเป็นยุครุ่งเรืองที่สุดของการเป็นวงเครื่องเป่าในทวีปยุโรป⁸ ในช่วงครึ่งหลังของศตวรรษที่สิบเก้า นักประพันธ์เพลงที่สำคัญได้ประพันธ์เพลงสำหรับวงเครื่องลมเชมเบอร์ขนาดเล็กได้แก่ อันโตนิโน ดโวซาค (Antonín Dvořák, 1841-1904) กับบทเพลง *Serenade in d minor, Op. 44* ในปี 1878 ชาลส์ ฟร็องซัว กูโนด์ (Charles-François Gounod, 1864-1949) กับบทเพลง *Serenade in E-flat, Op.7* ในปี 1881 และ *Suite in B-flat, Op.4* ในปี 1884⁹

กุสตาฟ โฮลชต์ (Gustav Holst, 1874-1934) ได้ประพันธ์บทเพลง *First Suite in E-flat for Military Band* ในปี 1909 เขาได้ใช้ความรู้ความสามารถจากการที่เคยเป็นนักทอมโบนช่วงปี 1895 ถึง 1903 มาประพันธ์บทเพลงที่มีความสมดุลกันระหว่างเนื้อหาสมัยใหม่กับความดั้งเดิมใน

⁸ Richard Franko Goldman, *The Wind Band: Its Literature and Technique* (Boston, MA: Allyn and Bacon, 1961), 35.

⁹ Frank L. Battisti, *The Winds of Change* (Galesville, FL: Meredith Music Publications, 2002), 70.

แนวทำนองพื้นบ้าน ตอนที่โฮลซต์ได้ประพันธ์บทเพลงนี้ เขาได้ศึกษาบทเพลงจาก เฮนรี เพอร์เซลล์ (Henry Purcell, 1659-1695) นี่จึงอาจเป็นเหตุผลที่เขาได้เลือกสังคีตลักษณะแบบแปรทำนอง (Chaconne) สำหรับกระบวนแรก ด้วยการเริ่มต้นบทเพลงจากโน้ตเพียง สามตัวในกระบวนแรก และถือว่าเป็นที่แปลกใหม่เมื่อเขาได้ประพันธ์ให้ทั้งกระบวนแรกและกระบวนที่สอง บรรเลงด้วยความสนุกสนานร่าเริง (Scherzando) ในกระบวนสุดท้าย March หรือเรียกว่าการเดินแถว เขาได้สร้างบทเพลงที่รวบรวมแนวทำนองเพลงพื้นบ้านแบบไม่มีการดัดแปลงใดๆ บทเพลงนี้จึงถือได้ว่าเป็นบทเพลงพร้อมแสดง (Repertoire) ที่มีการบรรเลงมากที่สุดในกลุ่มวงเครื่องลม¹⁰

การสร้างเสียงประสาน และสังคีตลักษณะเครื่องวงวินด์ที่น่าสนใจ

การสร้างเสียงประสานให้กับเครื่องวงวินด์ ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรม จากบทเพลงที่ผู้วิจัยชื่นชอบ คือ *The Life of a Samurai* ของผู้ประพันธ์ชื่อ ซาโตชิ ยากิซาวา (Satoshi Yagisawa, 1975) อีกทั้งผู้ประพันธ์เองยังได้รับการยอมรับมากมายทั่วโลก¹¹ บทเพลงนี้เป็นบทเพลงที่ประพันธ์ขึ้นสำหรับการแข่งขัน All-Japan Band Competition (AJBC) ถือว่าเป็นการแข่งขันดนตรีที่ใหญ่ที่สุดของโลก มีจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการมาแล้วมากกว่า 700,000 คน¹² บทเพลงนี้ผู้ประพันธ์ได้ประพันธ์ขึ้นสำหรับเด็กมัธยม บทเพลงจึงมีความเรียบง่าย แต่แฝงไปด้วยความหลากหลายมากถึง 5 แนวทำนองหลัก ผ่านการจัดวางระบบสังคีตลักษณะแบบ A-B-C

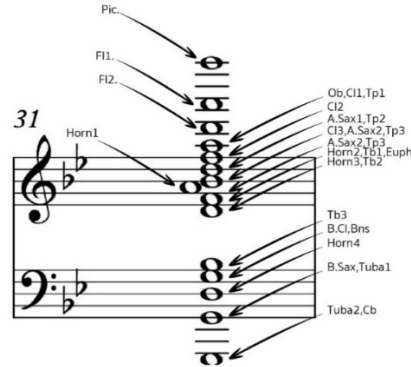
การจัดแนวเสียงประสาน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และเลือกบางส่วนของบทเพลง ในส่วนที่ให้ผู้ผู้เล่นบรรเลงพร้อมกันทั้งวงดังตัวอย่างที่ 1 ในห้องที่ 31 เห็นว่าผู้ประพันธ์ได้เลือกการจัดวางเสียงประสานในลักษณะครบทุกย่านความถี่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเสียงกลางไปจนกระทั่งเสียงสูง ผู้ประพันธ์ได้เลือกเครื่องดนตรีให้เข้ากับช่วงเสียงของเครื่องดนตรีนั้นๆ อย่างเหมาะสม

¹⁰ Ibid., 71.

¹¹ Satoshi Yagisawa, "Biography," accessed March 13, 2019, <http://www.sounds-eightree.com/english.php>.

¹² David G. Hebert, *Wind Bands and Cultural Identity in Japanese Schools* (New York: Springer, 2012), 25.

ตัวอย่างที่ 1 การจัดแนวเสียงประสานห้องที่ 31 เพลง *The Life of a Samurai*

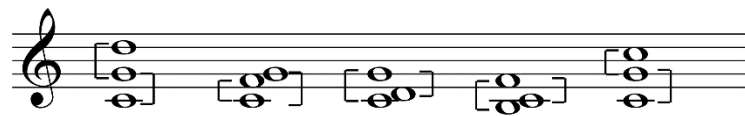
เทคนิคการประสานเสียง คู่สี่ คู่ห้า เรียงซ้อน (Quartal Quintal Harmony)

การประสานคู่สี่ คู่ห้าเรียงซ้อนเกิดจากการวางโน้ตเรียงซ้อนกันขึ้นไปเป็นระยะตามขั้นคู่ที่ปรากฏขึ้น โดยทั่วไปแล้วมักมีเสียงประสานมักเกิดขึ้นมากกว่าหนึ่งโน้ตขึ้นไป โดยเรียงขั้นคู่ขึ้นไปจากโน้ตที่ยืนพื้น และนอกจากนี้การประสานเสียงยังหลีกเลี่ยงการพลิกกลับ เนื่องจากอาจเกิดความสับสนของโน้ตที่ยืนพื้น นักประพันธ์เพลงที่มักใช้เทคนิคนี้ได้แก่ อิกอร์ สตราวินสกี (Igor Stravinsky, 1882-1971) พอล ฮินเดอมิท (Paul Hindemith, 1895-1963) อารอน คอปแลนด์ (Aaron Copland, 1900-1990) ฟร็องซิส ปูแลง (Francis Poulenc, 1988-1963) จากตัวอย่างที่ 2 การประกอบแนวประสานเสียงประสานคู่สี่ คู่ห้าเรียงซ้อนจะปรากฏในลักษณะดังต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 2 การประสานเสียง คู่สี่ คู่ห้า เรียงซ้อน¹³

ลักษณะพื้นฐาน คือ ประสานคู่ 5 และ 8 สองเสียง

ลักษณะเชิงซ้อนพื้นฐาน คือ ประสานคู่ 5 8 และ 4 สามเสียงทำให้เกิดคู่ 2 และ 7

¹³ วีระชาติ เปรมานนท์, *ปรัชญาและเทคนิคการแต่งเพลงร่วมสมัยไทย* (กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532), 12.

ลักษณะเชิงซ้อน คือ ประสานคู่ 5 4 ซ้อนกัน ทำให้เกิดคู่ 2 3 และ 6

เทคนิคโพลิคอร์ด หรือหลากคอร์ด (Polychords)

เทคนิคนี้เป็นเทคนิคที่ใช้เสียงหลากเสียงพร้อมกัน กล่าวคือการใช้เสียงสองเสียงขึ้นไปเพื่อทำให้เกิดเสียงกระด้างเกิดขึ้น การใช้ทริยแอด การใช้คอร์ดทบเจ็ดหรือการใช้เสียงประสานคู่สี่ คู่ห้า เรียงซ้อน ร่วมกับแนวทำนองหลักที่ใช้เสียงสองเสียงขึ้นไป ทฤษฎีนี้มักพบได้บ่อยในช่วงปี 1910¹⁴ และใช้กันมาอย่างต่อเนื่องตลอดศตวรรษที่ยี่สิบ จนถึงปัจจุบัน

ตัวอย่างที่ 3 การใช้ฮอสตินาโตร่วมกับการใช้โพลิคอร์ด

Le Sacre du Printemps, Danses de Acolytes

Stravinsky

เครื่องดนตรียามา ฮาอิเล็กทรอนิกส์ รุ่นสเตเจีย

อิเล็กทรอนิกส์ถือว่าเป็นเครื่องหมายการค้าของบริษัทยามาฮาที่ใช้เรียกออร์แกนไฟฟ้า เนื่องจากรูปร่างและรูปร่างของอิเล็กทรอนิกส์นั้นได้พัฒนามาจาก ออร์แกน ซึ่งในปัจจุบัน อิเล็กทรอนิกส์ได้เต็มไปด้วยเสียงหลากหลายชนิดที่พัฒนาขึ้นด้วยระบบดิจิทัล พร้อมกับเอฟเฟค และเสียงบรรเลงประกอบ (Accompaniments) อีกทั้งยังสร้างโปรแกรมข้อมูลบันทึกใส่สื่อบันทึกดิจิทัลได้¹⁵ เสียงที่อยู่ในอิเล็กทรอนิกส์ปัจจุบัน มีการพัฒนาคุณภาพให้มีความสมจริงมากขึ้น โดยในอดีตเริ่มจากการเสียงสังเคราะห์ด้วยแหล่งกำเนิดเสียง (Tone Generator) จนพัฒนามาสู่การบันทึกเสียงด้วยเครื่องดนตรี

¹⁴ R. Evan Copley. *Harmony Baroque to Contemporary Part II* (Champaign, IL: Stipes Publishing Company, 1991), 140.

¹⁵ Yamaha Corporation, "エレクトーン・キーボード [Electone Keyboard]," accessed March 13, 2019, <https://jp.yamaha.com>

จริง ผ่านระบบดิจิทัล อีกทั้งยังมีเทคนิคเฉพาะ ที่เรียกว่า Super Articulation ที่เพิ่มความสมจริงให้กับเครื่องดนตรี เช่นเสียงหายใจของแซกโซโฟน หรือเสียงการรูดสายที่เกิดขึ้นเป็นธรรมชาติ¹⁶

อรรถาธิบายบทประพันธ์เพลง

กระบวนการที่ 1

อบายภูมิ 4 อบายภูมิที่แสนทุกข์ทรมาน โลก โกรธ หลง กระทำชั่วทั้งหลาย ชักนำจิตสัตว์ที่ตายให้เกิดในภูมินี้ ผู้ที่มีสิ่งต่อไปนี้แล้วจะต้องมาที่ภูมินี้ ความโลภ ล้วนแล้วมีแต่ความอยากได้ อยากเป็น เป็นทุกข์เพราะหิวกระหาย โมหะความหลง คือทำบาปเพราะความหลง ความไม่รู้จัก บาป บุญ ทำบุญโดยไม่ได้หวังบุญ แต่หวังสิ่งอื่นแทน ใจหลง พาลชวนให้ทำบาปกรรม เลยทำให้เกิดเป็นสัตว์เดรัจฉาน ซึ่งเป็นสัตว์ที่ไร้สติปัญญา จึงเป็นทุกข์เพราะถูกล่าฆ่า ถูกกิน ซึ่งผลของการกระทำทั้งหมดเหล่านี้จึงทำให้ไปเกิดในอบายภูมิ 4 ในส่วนของดนตรีในกระบวนการนี้เป็นกระบวนการที่มีความดุเดือดมาก ซึ่งเปรียบได้กับมนุษย์เมื่อตอนอยู่บนโลกไม่สามารถประหารกิเลสได้ เกิดความอยาก จึงทำให้เกิดทุกข์ บทเพลงจึงสื่อถึงความทุกข์ทรมาน โดยมีการใช้เสียงกระด้าง เพื่อเพิ่มให้รู้สึกถึงความน่ากลัว อีกทั้งการใช้เสียงต่ำเพื่อสื่อถึงความต่ำ และเสื่อมโทรมของภูมิที่อยู่ใต้เขาพระสุเมรุ

เริ่มต้นแนวทำนองด้วยการซ้ำแนวยีนพื้น ออสตินาโตด้วยกลุ่มโน้ต 4 ตัวที่เล่นด้วยเครื่อง เทเนอร์แซกโซโฟน บาริโทนแซกโซโฟน กลุ่มเครื่องฮอว์น กลุ่มเครื่องทอมโบน ยูโฟเนียม และ ดับเบิลเบสเปรียบได้กับอบายภูมิ 4 ที่อยู่ต่ำที่สุดในจักรวาลของไตรภูมิภพ

ตัวอย่างที่ 4 กลุ่มโน้ต 4 ตัวที่สื่อถึงอบายภูมิ 4 ที่เล่นด้วยเสียงเครื่องต่ำ

ในช่วงถัดมาแนวทำนองหลักของเพลงได้เกิดขึ้นด้วยโน้ตเพียง 3 ตัวเท่านั้น แต่ในช่วงหลังมีการพัฒนาโน้ต 3 ตัวนี้ให้มีความหนาขึ้นและพัฒนาไปสู่จุดสุดยอดของเพลงในตอนที่ 38

¹⁶ Yamaha Corporation, *Electone Stagea Owner's Manual* (Tokyo: Yamaha Publishing, 2014), 6.

This image shows a piano reduction of Maurice Strakosky's 'The Swan' from the opera 'The Swan of Tuonela'. The score is in 5/4 time and features a key signature of two flats (B-flat and E-flat). The piece is marked 'Piano Reduction' and includes a tempo marking of 'Andante'. The score is divided into two systems. The first system begins at measure 38 and ends at measure 43. The second system begins at measure 40 and ends at measure 45. The piano part is characterized by a steady eighth-note accompaniment in the left hand, while the right hand features a melodic line with various ornaments, including grace notes and trills. The score is written for piano and includes dynamic markings such as 'ff' (fortissimo) and 'fff' (fortississimo). The notation is in standard musical notation with a grand staff (treble and bass clefs) and includes a key signature change from two flats to one flat (B-flat only) at measure 40.

อรุณภูมิ 4 เป็นมิตินี้ของผู้ไร้รูป ในระดับสูงสุดของจักรวาลมีชีวิตแบบหนึ่งที่เราเรียกว่าอรุณพรหม พระพรหม ไร้รูปร่าง มีแต่จิตและวิญญาณที่สามารถดำรงอยู่ได้ทุกแห่งตามต้องการ การจะเกิดอยู่ใน อรุณพรหมต้องอาศัยพลังอำนาจทางจิตที่เรียกว่า ฌาน ซึ่งต้องฝึกโดยใช้จิตและสมาธิ จดจ่ออยู่กับสิ่งใดสิ่งหนึ่งเช่น ธาตุ แสงสว่าง หรือภาพ เป็นเวลายาวนาน จนจิตเข้าถึงสิ่งนั้น และจะมีอำนาจจิตตาม ขั้นต่างๆ สุดท้ายนำไปสู่การละจากร่างกาย ไปสู่ความอันไม่มีรูปร่าง เหลือเพียงจิตเท่านั้น

เพื่อให้กำเนิดของเสียงให้คล้ายกับการเปลี่ยนแปลงให้ไร้รูป ผู้ประพันธ์เพลงเลือกใช้เทคนิคโพลีคอร์ด หรือหลากคอร์ด เพื่อทำให้เกิดเสียงตามจินตนาการโดยมีการใช้เสียง ออร์แกน เล่นคอร์ด D Major ในมือซ้าย และคอร์ด D Augmented ในมือขวา แต่ในทิศทางที่กลับกัน ออร์แกนจะเล่นเสียงที่ดังขึ้นในขณะที่ กลุ่มเครื่องลมจะเล่นเสียงที่เบาลงโดยใช้โครงสร้างของเสียงประสานแบบเดียวกับเสียงออร์แกน และเทคนิคนี้จะถูกใช้ซ้ำอีกครั้งตอนช่วงท้ายของเพลงเพื่อต่อย้ำการเกิดการเปลี่ยนแปลงมิติของเสียงให้มีลักษณะเดียวกันตลอดทั้งเพลง

ตัวอย่างที่ 7 เทคนิคโพลิคอร์ด หรือหลากคอร์ด

The musical score for Example 7 is written in 3/4 time and consists of three staves. The top staff is the Melody, featuring Piccolo Oboe (Pic, Oboe), Clarinet (Cl.), and Bass Clarinet (Bass Cl.). The middle staff is the Piano Reduction, and the bottom staff is the Stagea. The score begins at measure 42. The Melody starts with a forte (*f*) dynamic, followed by a *poco dim.* (poco diminuendo) and then a mezzo-piano (*mp*) dynamic. The Piano Reduction and Stagea parts feature complex polychords, with the Piano Reduction marked *f* and *con sord.* (con sordina), and the Stagea marked *p* (piano). The Stagea part ends with a *fff* (fortissimo) dynamic. The score includes various musical notations such as slurs, ties, and dynamic markings.

กระบวนที่ 3

ฉกามาพจร 6 หรือ สวรรค์ในความเชื่อทางพระพุทธศาสนา แปลว่า ภูมิหรือดินแดนที่เต็มไปด้วยอารมณ์ที่มีความสุข จำแนกออกได้เป็น 6 ชั้น คือ (1) จาตุมาหาราชิกา (2) ดาวดึงส์ (3) ยามา (4) ดุสิตา (5) นิมมานรดี และ (6)ปรนิมมิตวสวัตดี สวรรค์เป็นภูมิหรือดินแดนของผู้ที่มีกายละเอียดอันเป็นทิพย์ เมื่อยังเป็นมนุษย์ได้สร้างบุญกุศลไว้มากมาย จึงทำให้เกิดเป็นเทวดา มีรัศมีสว่างไสว รอบกาย จนกว่าจะถึงเวลากลับไปจุติ กระบวนนี้ผู้ประพันธ์แรงบันดาลใจจากบทเพลงพื้นบ้านที่นำมาร้องเล่นกันภายในหมู่บ้านคล้ายกับการเกิดเป็นมนุษย์ในแนวทำนองที่ 1 และเมื่อเข้าสู่แนวทำนองที่ 2 บทเพลงจะนำเข้าไปสู่เพลงพื้นบ้านศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งคล้ายกับการตอนเป็นมนุษย์ได้สะสมบุญไว้มากได้มุ่งไปเกิดในสวรรค์ชั้นต่างๆ

ตัวอย่างที่ 8 แนวทำนองที่ 1

ตัวอย่างที่ 9 การเติมเสียงประสานให้กับแนวทำนองที่ 1

Melody

Piano Reduction

Gm:

Quartal chord Cm: G⁷/D Cm

f *p*

Gm/B Ab/C Cm Bb/D Ab/Eb Eb/D F[♯] Gm

ตัวอย่างที่ 9 การเติมเสียงประสานให้กับแนวทำนองที่ 1 (ต่อ)

Example 9 shows a melody line in G-flat major (one flat) and 4/4 time. The piano accompaniment features a rhythmic pattern of eighth notes in the left hand and chords in the right hand. The chords are labeled: Ab7, Eb/Ab, D7/G, Gm, and Quartal chord. A triplet of eighth notes is marked with a '3' over the notes.

ตัวอย่างที่ 10 แนวทำนองที่ 2

Example 10 shows a melody line in G-flat major (one flat) and 4/4 time. The piano accompaniment features a rhythmic pattern of eighth notes in the left hand and chords in the right hand. The chords are labeled: Ab7, Eb/Ab, D7/G, Gm, and Quartal chord.

ตัวอย่างที่ 11 การเติมเสียงประสานให้กับทำนองที่ 2

Example 11 shows a melody line in G-flat major (one flat) and 4/4 time. The piano accompaniment features a rhythmic pattern of eighth notes in the left hand and chords in the right hand. The chords are labeled: Bb, Eb, Dm, and Eb. The piano accompaniment is marked with a 'p' (piano) dynamic.

กระบวนที่ 4

มนุษย์ภูมิ 4 มนุษย์ภูมิ มนุษย์เป็นผู้มีใจสูงมีพลังใจอันแรงกล้า สามารถทำได้ทุกสิ่งมากกว่าสัตว์อื่นๆ หากไผ่ซั่ว ไผ่เลวก็จะทำได้เร็วยิ่งกว่า สัตว์นรกหรือ อสูรใด หากไผ่ดี ก็จะได้ สามารถพาชีวิตไปสู่นิพพานได้ บทเพลงจึงเป็นบทเพลงที่มีความแตกต่างกันภายในกระบวน ทั้งในอัตราจังหวะ และแนวทำนอง ซึ่งอาจจะเปรียบได้กับ ความสามารถที่มนุษย์มีวิวัฒนาการมากมาย สามารถทำอะไรได้ทุกอย่างมากกว่าสัตว์ แต่จิตใจมนุษย์กลับยังต้องการการพัฒนาอีกมาก เพื่อให้มนุษย์ส่วนใหญ่นั้นได้หลุดพ้นจากทุกข์ นั่นคือการมุ่งสู่นิพพาน

ในแนวคิดทางดนตรีกระบวนนี้จึงมีความแปลกกว่าทุกกระบวนโดยช่วงต้นเพลงมีการนำเสนอแนวทำนองหลักช่วงสั้นๆของทั้งสองแนวทำนองมาทำเป็นช่วงเชื่อม (Transition) อีกทั้งเพลงนี้ยังมีสีสันทันที่จัดจ้านไปด้วยอารมณ์ความรู้สึกตามที่มนุษย์ควรเป็น โดยแบ่งท่อนได้ตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ระบบสัณคีตลักษณ์ในกระบวนที่ 4 มนุษย์ภูมิ 4

สัณคีตลักษณ์	หมายเลขท่อน	รูปแบบ
ช่วงนำเสนอ	1-5	การสร้างแนวเข้าขึ้นพื้น
	6-13	การพัฒนาแนวทำนอง B จากโน้ต 3 ตัวแรก
	14-28	ช่วงเชื่อมของท่อนเพลง
	29-35	ตัดแนวทำนอง B ช่วงต้นมาทำเป็นทำนองหลัก
	36-42	ตัดแนวทำนอง A ช่วงต้นทำเป็นทำนองหลัก
ช่วงเชื่อม	43-98	ช่วงเชื่อมที่นำเข้าสู่ทำนอง A
A	99-106	การดำเนินคอร์ดแตก (Broken chord) จากทำนอง A
	107-127	แนวทำนอง A
	128-134	การพัฒนาแนวทำนอง A
ช่วงเชื่อม	135-149	สร้างช่วงเชื่อมใหม่
	150-184	การพัฒนาแนวทำนองของช่วงนำเสนอ
B	185-210	แนวทำนอง B
ช่วงหางเพลง	211-217	การทำแนวทำนอง A มาพัฒนาด้วยเทคนิคคู่สามสัมพันธ์ (Relative 3 rd)
	218-228	การพัฒนาแนวทำนองช่วงหางเพลง
	229-233	การนำแนวทำนองช่วงนำเสนอมายืดออก

ตัวอย่างที่ 14 การประพันธ์แนวทำนอง A ของกระบวนที่ 4

ตัวอย่างที่ 15 การประพันธ์แนวทำนอง B ของกระบวนที่ 4

การเผยแพร่ผลงาน และสรุป อภิปรายผล

คุณนิพนธ์การประพันธ์เพลง: มงคลจักรวาล แห่งไตรภูมิภิกษา สำหรับอิเล็กทรอนิกส์ และวงวินด์ซิมโฟนี บรรเลงโดยวงดุริยางค์เครื่องลมดิษฐ์กร ด้วยจำนวนนักดนตรีกว่า 55 คน เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน พ.ศ.2562 ณ อาคารศิลปวัฒนธรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้อำนวยการเพลงชื่อ ธนัช ขววิสุทธิกุล และบทเพลงได้บรรลุตามวัตถุประสงค์พร้อมกับประสบความสำเร็จตามที่ผู้ประพันธ์ตั้งใจไว้ เนื้อหาของบทเพลงได้สอดคล้องกับอารมณ์ความรู้สึกต่อเรื่องราว วรรณกรรมที่

เกี่ยวข้องทั้งหมด การใช้เสียงสังเคราะห์ผนวกกับเครื่องดนตรีอะคูสติค ทำให้เกิดมิติใหม่ที่ส่งผลได้ตามจินตนาการของผู้ประพันธ์ และสุดท้ายนี้ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยนี้จะได้มีการนำไปใช้ในการแสดงสืบต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

บทความนี้ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจาก "ทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์สำหรับนิสิต ครั้งที่ 3/2562 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย"

บรรณานุกรม

- นิยะดา เหล่าสุนทร. *ไตรภูมิพระร่วง การศึกษาที่มา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แม่คำผาง, 2543.
- พระครูปริยัติธรรมวงศ์. "นครและสวรรค์กับความเชื่อของเยาวชนในปัจจุบัน." *ธรรมทรรศน์* 13, 3 (2556) 28-44.
- วีระชาติ เปรมานนท์. *ปรัชญาและเทคนิคการแต่งเพลงร่วมสมัยไทย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- Battisti, Frank L. *The Winds of Change*. Galesville, FL: Meredith Music Publications, 2002.
- Copley, Evan R. *Harmony Baroque to Contemporary Part II*. Champaign, IL: Stipes Publishing Company, 1991.
- Dun, Tan. "Heaven Earth Mankind (Symphony 1997)." Accessed June 12, 2014.
<http://www.tandunonline.com/compositions/Heaven-Earth-Mankind.htm>.
- Goldman, Richard F. *The Wind Band: Its Literature and Technique*. Boston, MA: Allyn and Bacon, 1961.
- Hebert, David G. *Wind Bands and Cultural Identity in Japanese Schools*. New York: Springer, 2012.
- Lin, Tian. "The World of Tan Dun: The Central Importance of Eight Memories in Watercolor, Op.1." D.M.A. diss., the Louisiana State University, 2014.
- Yagisawa, Satoshi. "Biography." Accessed March 13, 2019.
<http://www.sounds-eighttree.com/english.php>.
- Yamaha Corporation. *Electone Stagea Owner's Manual*. Tokyo: Yamaha Publishing, 2014.
- . "エレクトーン・キーボード [Electone Keyboard]." Accessed March 13, 2019.
<https://jp.yamaha.com/>